

Εργαστήρι 2: «Παιδική εργασία στον κόσμο: χθες και σήμερα»

Σε αυτό το Εργαστήρι οι μαθητές θα ασχοληθούν με τη βιομηχανική επανάσταση και τις επιπτώσεις που είχε στην εργασία των παιδιών. Η παιδική εργασία θεωρήθηκε αναγκαία για την προώθηση της βιομηχανικής κοινωνίας. Αν και ψηφίστηκαν νόμοι για την προστασία των παιδιών που άλλαξαν τις συνθήκες εργασίας τους και προώθησαν την υποχρεωτική εκπαίδευση για όλα τα παιδιά του δυτικού κόσμου, το φάντασμα της παιδικής εργασίας επανεμφανίζεται. Από όλα τα σύγχρονα κράτη και τους διεθνείς οργανισμούς γίνεται αντιληπτό ότι η αύξηση της παιδικής, αδήλωτης εργασίας σε όλο τον κόσμο δημιουργεί κοινωνικές ανισότητες και περιθωριοποίηση μεγάλων ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων.

ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ:

Σε μαθητές όλων των τάξεων του Γυμνασίου.

A. Γνωστικοί:

- Να διακρίνουν οι μαθητές τα αίτια της παιδικής εργασίας κατά το παρελθόν και στη σημερινή εποχή.
- Να προσδιορίζουν τις συνθήκες παιδικής εργασίας κατά το παρελθόν και στη σημερινή εποχή.
- Να συγκρίνουν τα παραπάνω (αίτια - συνθήκες) και να καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με αυτά.
- Να αντιληφθούν τη διαχρονικότητα του φαινομένου της παιδικής εργασίας.
- Να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα που στερούνται τα παιδιά που εργάζονται.
- (μόνο για μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου) Να συσχετίζουν το φαινόμενο της παιδικής εργασίας με τις γενικότερες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της κάθε εποχής.

B. Συναισθηματικοί:

- Να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με το φαινόμενο της παιδικής εργασίας.
- Να αμφισβητούν την άποψη ότι η παιδική εργασία αφορά μόνο χώρες που βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξής τους.
- Να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθησή τους.

Γ. Ψυχοκινητικοί:

- Να συνθέτουν ένα κείμενο με βάση τα συμπεράσματά τους, μετά από μελέτη συγκεκριμένων περιπτώσεων.
- Να παρουσιάζουν τα συμπεράσματα μιας εργασίας τους σε κοινό.

Δ. Συμμετοχικοί:

- Να συνεργάζονται σε ομάδες για την παραγωγή ενός γραπτού κειμένου.
- Να ανταλλάσσουν απόψεις με σεβασμό ο ένας για την άποψη του άλλου.

ΣΤΟΧΟΙ:

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ:

2 - 3 διδακτικές ώρες, ανάλογα με το εάν στην ΑΦΟΡΜΗΣΗ επιλεγεί το ένα από τα δύο ή και τα δύο video, με το επίπεδο του τμήματος και το εάν το Εργαστήρι θα υλοποιηθεί στην Α΄, Β΄, ή στην Γ΄ Γυμνασίου. Εάν το Εργαστήρι πραγματοποιηθεί σε 3 διδακτικές ώρες, σκόπιμο είναι η 1η και η 2η διδακτική ώρα να πραγματοποιηθούν συνεχόμενες.

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΜΕ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΝΔΕΘΕΙ:

- *Νεοελληνική Λογοτεχνία* Α΄ Γυμνασίου: Θεματική ενότητα «Η Βιοπάλη, το αγωνιστικό πνεύμα του ανθρώπου».
- *Νεοελληνική Λογοτεχνία* Β΄ Γυμνασίου: Θεματική ενότητα «Η Βιοπάλη, το αγωνιστικό πνεύμα του ανθρώπου».
- *Νεοελληνική Λογοτεχνία* Γ΄ Γυμνασίου: Θεματική ενότητα «Η Νέα Αθηναϊκή Σχολή (1880-1922)».
- *Νεοελληνική Γλώσσα* Β΄ Γυμνασίου: 8η ενότητα, «Συζητώντας για σύγχρονα κοινωνικά θέματα», Κείμενο 13 «Τα παιδιά των φαναριών».
- *Ιστορία* Γ΄ Γυμνασίου: Τρίτο Κεφάλαιο, ιδίως η ενότητα 13 «Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης», Ενδέκατο Κεφάλαιο «διεθνείς εξελίξεις από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου έως τα τέλη του 20ού αιώνα», Δωδέκατο Κεφάλαιο «Η Ελλάδα από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου έως τα τέλη του 20ού αιώνα».
- *Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή* Γ΄ Γυμνασίου: Κεφάλαιο 3 «Κοινωνική Οργάνωση και Κοινωνική Μεταβολή», Κεφάλαιο 6 «Κοινωνικά Προβλήματα», Κεφάλαιο 12 «Δικαιώματα και Υποχρεώσεις», Κεφάλαιο 14 «Η Διεθνής Κοινότητα».
- *Γεωγραφία* Α΄ Γυμνασίου: Ενότητα Γ1.6 «Τόσο διαφορετικοί και τόσο ίδιοι», Ενότητα Δ «Ηπειροι... Στιγμιότυπα».
- *Γεωγραφία* Β΄ Γυμνασίου: Ενότητα 4 «Οικονομικές δραστηριότητες των Ευρωπαίων».

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ:

Βιντεοπροβολέας ή διαδραστικός πίνακας, φωτοτυπίες των Φύλλων εργασίας [Γ1](#), [Γ2](#), [Γ3](#), [Γ4](#), [Γ5](#), [Γ6](#), [Γ7](#), [Γ8](#), [Γ9](#), [Γ10](#) (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ) απλό αντίτυπο παγκόσμιου χάρτη, πινέζες με κόκκινο και μαύρο κεφαλάκι, κόλλες Α4, στυλό ή μολύβια.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

1η διδακτική ώρα (45΄)

Πριν από την 1η διδακτική ώρα

1. Ο εκπαιδευτικός γράφει στο πάνω μέρος του πίνακα με κεφαλαία γράμματα τον τίτλο της διδασκαλίας: «ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ».
2. Σκόπιμο είναι ο εκπαιδευτικός να γράψει σε μια πλευρά του πίνακα κωδικοποιημένους τους στόχους που έχει θέσει για τη συγκεκριμένη διδασκαλία. Έχει βάσιμα υποστηριχθεί από τους θεωρητικούς της διδακτικής ότι βοηθά τόσο τον ίδιο στην παρακολούθηση της πορείας της διδασκαλίας του και στην αξιολόγησή της, όσο και τους ίδιους τους μαθητές στη συγκέντρωσή τους στις δραστηριότητες της διδασκαλίας.

Εισαγωγή

Ο εκπαιδευτικός κάνει μια μικρή εισαγωγή στους μαθητές για το ότι το τμήμα θα ασχοληθεί σήμερα με το φαινόμενο της παιδικής εργασίας στον κόσμο, τόσο κατά το παρελθόν όσο και στη σημερινή εποχή. Προχωρά σε μια πολύ σύντομη περιγραφή σε όσα θα ακολουθήσουν (προβολή video, μελέτη περιπτώσεων από τους μαθητές και παραγωγή κειμένου σε ομάδες και παρουσίαση στην ολομέλεια του τμήματος).

Αφόρμηση

Ο εκπαιδευτικός ενημερώνει τους μαθητές ότι θα παρακολουθήσουν ένα ή δύο, κατ' επιλογήν του, video. Το πρώτο αποτελεί απόσπασμα από τη μεταφορά του μυθιστορήματος του Καρόλου Ντίκενς, *Όλιβερ Τουϊστ*, σε ταινία, παραγωγής BBC 2007, σε σενάριο της Sarah Phelps, βασισμένο στο βιβλίο ([ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α](#)). Στο μυθιστόρημα και στην ταινία, με αφορμή την ιστορία του μικρού ορφανού Όλιβερ, περιγράφονται οι συνθήκες εργασίας των ανηλίκων στην Αγγλία την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης. Ο εκπαιδευτικός εξηγεί σύντομα για την περίοδο αυτή της Ιστορίας, κυρίως για τους μαθητές της Α΄ και Β΄ Γυμνασίου, το μάθημα της Ιστορίας των οποίων δεν περιλαμβάνει την περίοδο αυτή, ότι αφορά στα τέλη του 18ου και κυρίως τον 19ο αιώνα, αρχικά τις μεγάλες πόλεις της Μ. Βρετανίας και της Γαλλίας, το Βέλγιο, τις Κάτω Χώρες, κάποιες περιοχές του Ρήνου και της Ιταλίας, εξαπλώθηκε όμως γρήγορα σε νέες περιοχές της Ευρώπης και στις ΗΠΑ. Οφείλει το όνομά της στην εφεύρεση ισχυρών μηχανών που χρησιμοποιήθηκαν τόσο στην παραγωγή (κλωστοϋφαντουργία, μεταλλουργία) όσο και στις συγκοινωνίες και επικοινωνίες (ατμομηχανή: ατμόπλοια, σιδηρόδρομος). Διαπιστώνεται έτσι μια μετάβαση από την αγροτική - χειροτεχνική οικονομία στη βιομηχανική οικονομία, και οι οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές αλλαγές που παρατηρούνται είναι τόσο έντονες και σημαντικές, ώστε οι ιστορικοί τις ονόμασαν βιομηχανική επανάσταση. Στα μεγάλα εργοστάσια και ορυχεία που δημιουργήθηκαν έτσι εργάζονταν εκατομμύρια άνθρωποι, άνδρες, γυναίκες αλλά και παιδιά. Εργάζονταν 12 - 16 ώρες την ημέρα, χωρίς ούτε μία μέρα ανάπαυσης και έπαιρναν μισθούς πείνας. Ζούσαν στριμωγμένοι πολλοί μαζί, σε μικρά και ανθυγιεινά σπίτια και πέθαιναν νέοι. Το 1827, ο μέσος όρος ζωής των εργατών της γαλλικής βιομηχανικής πόλης Μιλουζ ήταν τα 27 χρόνια (Πηγή: *Ιστορία Γ΄ Γυμνασίου*, Κεφάλαια 1ο και 3ο). Το δεύτερο είναι ένα απόσπασμα από την ταινία της Ιταλικής Rai Cinema, «All The Invisible Children» (= Όλα τα Αόρατα Παιδιά) και αφορά μια περίπτωση παιδικής εργασίας στη σύγχρονη Βραζιλία ([ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β](#)).

Ο εκπαιδευτικός τοποθετεί στον παγκόσμιο χάρτη μία μαύρη (για το «χθες») και μία κόκκινη (για το «σήμερα») πινέζα, εντοπίζοντας τις Χώρες και το Χρόνο των δύο περιστατικών παιδικής εργασίας που αφορούν τα δύο video. Μπορεί επίσης να τοποθετήσει και άλλες κόκκινες πινέζες για το «σήμερα» στις χώρες: Ρωσία, Γεωργία, Αλβανία, Βουλγαρία και Μολδαβία, καθώς επίσης και στις χώρες που, όπως η Ελλάδα, μαστίζονται από την οικονομική κρίση: Κύπρος, Ιταλία και Πορτογαλία.

Οι μαθητές, σε ολομέλεια, παρακολουθούν το ένα ή και τα δύο video και στη συνέχεια παροτρύνονται να διατυπώσουν τυχόν απορίες ή ερωτήσεις στις οποίες ο εκπαιδευτικός απαντά με κάθε δυνατή συντομία.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

2η διδακτική ώρα (45΄)

Εργασία σε ομάδες

1. Ο εκπαιδευτικός χωρίζει τους μαθητές σε ομάδες των 4 ή 5 μαθητών, με όποιο τρόπο θεωρεί προσφορότερο για τους στόχους της διδασκαλίας του.
2. Α) Για την Α΄ και τη Β΄ Γυμνασίου: Μοιράζει σε κάθε ομάδα από ένα Φύλλο εργασίας (όλα τα Φύλλα εργασίας [Γ1](#), [Γ2](#), [Γ3](#), [Γ4](#), [Γ5](#), [Γ6](#), [Γ7](#), [Γ8](#), [Γ9](#), [Γ10](#) δίνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ) σε τόσα αντίτυπα όσα και τα μέλη της κάθε ομάδας, πινέζες με μαύρο ή κόκκινο κεφαλάκι (μαύρο κεφαλάκι για το «χθες», κόκκινο κεφαλάκι για το «σήμερα»), κόλλες Α4 και στυλό ή μολύβια. Τρεις ομάδες θα επεξεργαστούν τα Φύλλα εργασίας που αφορούν το παρελθόν και οι υπόλοιπες Φύλλα εργασίας (τα καταλληλότερα, κατά την κρίση του εκπαιδευτικού) που αφορούν το σήμερα. Στις τάξεις αυτές δεν δίνεται το [Φύλλο εργασίας Γ1](#). Β) Εάν το Εργαστήριο πραγματοποιείται σε τμήμα της Γ΄ Γυμνασίου, πέραν των παραπάνω Φύλλων εργασίας για το «χθες» και το «σήμερα», θα δοθεί οπωσδήποτε σε μία ομάδα το [Φύλλο εργασίας Γ1](#).
3. Ενημερώνει τις ομάδες ότι όλες οι πληροφορίες που αφορούν τις δραστηριότητες με τις οποίες θα ασχοληθούν βρίσκονται στα Φύλλα εργασίας της κάθε ομάδας.
4. Δίνει 1΄ στις ομάδες να διαβάσουν τα εισαγωγικά των Φύλλων εργασίας τους και δίνει διευκρινήσεις, όπου του ζητηθεί, ώστε να βεβαιωθεί ότι όλες οι ομάδες έχουν κατανοήσει τι τους ζητείται να κάνουν.
5. Όλες οι ομάδες εργάζονται πάνω στα Φύλλα εργασίας τους για το υπόλοιπο της διδακτικής ώρας. Κατά τη διάρκεια της εργασίας των ομάδων ο εκπαιδευτικός τις εποπτεύει και παρέχει διευκρινήσεις ή βοήθεια, όπου του ζητηθεί ή όπου κρίνει ότι χρειάζεται.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

3η διδακτική ώρα (45΄)

Πριν από την 3η διδακτική ώρα

Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα, κάτω από τον τίτλο: «ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ», σε μία οριζόντια σειρά, τις λέξεις: ΧΡΟΝΟΣ, ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΗΛΙΚΙΕΣ, ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΙΤΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΤΕΡΟΥΝΤΑΙ, και χωρίζει τον πίνακα σε κάθετες στήλες.

Εργασίες στην ολομέλεια

1. Ο εκπαιδευτικός ενημερώνει τις ομάδες ότι μπορούν να κρατούν σημειώσεις για τυχόν ερωτήσεις προς την κάθε ομάδα, οι οποίες θα απαντηθούν από αυτές μετά την ολοκλήρωση των παρουσιάσεων.
2. Οι ομάδες, η μία μετά την άλλη, τοποθετούν στο χάρτη τις κόκκινες και μαύρες πινέζες τους, εντοπίζοντας έτσι, στο χθες και στο σήμερα την παιδική εργασία ανά τον κόσμο και παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της μελέτης του δικού τους Φύλλου εργασίας στην ολομέλεια του Τμήματος. Εάν το Εργαστήρι πραγματοποιείται σε τμήμα της Γ΄ Γυμνασίου, η ομάδα που επεξεργάστηκε το [Φύλλο εργασίας Γ1](#) θα μιλήσει τελευταία.
3. Όσο οι ομάδες παρουσιάζουν τις εργασίες τους ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα κωδικοποιημένες, στις αντίστοιχες στήλες, τις πληροφορίες που δίνει η κάθε ομάδα και αυτό συνεχίζεται μέχρι να τελειώσουν όλες οι ομάδες (η όλη διαδικασία αναμένεται να ολοκληρωθεί σε 15 - 20΄). Με αυτόν τον τρόπο, οι μαθητές έχουν μπροστά τους όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται για να αρχίσει το τρίτο μέρος της διδασκαλίας, που είναι οι ερωτήσεις σε ολομέλεια.
4. Υποβάλλονται τυχόν ερωτήσεις στις ομάδες και απαντώνται από αυτές.
5. Ο εκπαιδευτικός θέτει προς συζήτηση στην ολομέλεια τις παρακάτω ερωτήσεις:

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

- Ποια συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από τις πληροφορίες στον πίνακα και το χάρτη; (Σύγκριση: ομοιότητες - διαφορές)
Ο εκπαιδευτικός καταγράφει στον πίνακα κωδικοποιημένα τα συμπεράσματα, στα οποία κατέληξαν οι μαθητές απαντώντας στην ερώτηση Α και τους καθοδηγεί, όπου χρειάζεται, ώστε να ελέγξει εάν έχουν επιτευχθεί οι γνωστικοί ή και οι άλλοι στόχοι που έχει θέσει (π.χ., εάν οι μαθητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η παιδική εργασία δεν αφορά μόνο χώρες που βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξής τους –συναισθηματικός στόχος υπ' αρ. 2.). Επισημαίνει ο ίδιος ότι χώρες, όπως η Βραζιλία, η Ινδία και η Κίνα, από οικονομική άποψη, θεωρούνται σήμερα πλήρως ανεπτυγμένες. (Πηγή: ΟΟΣΑ).
- Ποια από τις ιστορίες των παιδιών που διαβάσατε στα Φύλλα εργασίας σας, είδατε στα video ή ακούσατε από τους συμμαθητές σας, σας συγκίνησε περισσότερο και γιατί; (συναισθηματικός στόχος υπ' αρ. 1).
- Ποιες είναι οι διαφορές μιας καθημερινής μέρας στη ζωή των παιδιών αυτών σήμερα από μια δική σας καθημερινή μέρα; (γνωστικός στόχος υπ' αρ. 5 και συναισθηματικός στόχος υπ' αρ. 3). Στο στάδιο αυτό είναι σκόπιμο να μιλήσουν όσοι περισσότεροι μαθητές είναι εφικτό. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να ενεργοποιήσει με τις ερωτήσεις αυτές και τους μαθητές που συνήθως δεν προσφέρονται να συμμετέχουν στη διδασκαλία.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

3η διδακτική ώρα (45΄)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΤΑΤΕΙΝΕΙ Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΣΤ Για παράδειγμα: α) Η παιδική εργασία αφορά σήμερα ολόκληρο τον κόσμο. Στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο, οικονομικά, περιβάλλον, σε πολλές χώρες και όχι μόνο του λεγόμενου «Τρίτου Κόσμου», η παιδική εργασία συνεχίζει να αφορά πολλά εκατομμύρια παιδιά. Αυτό σημαίνει ότι, παρά τη γενικότερη πρόοδο και ευημερία που έχει σημειωθεί μετά τη βιομηχανική επανάσταση και την «επανάσταση» στην τεχνολογία, οι κοινωνικές ανισότητες συνεχίζουν να αυξάνονται και η φτώχεια να παραμένει το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα παγκοσμίως. Τα πιο αθώα θύματα της κατάστασης αυτής εξακολουθούν να είναι τα παιδιά, β) οι σπουδαιότερες διαφορές μιας καθημερινής μέρας στη ζωή των παιδιών που εργάζονται από τη ζωή εκείνων που δεν εργάζονται αφορούν τη στέρηση ουσιωδών δικαιωμάτων των πρώτων, όπως το δικαίωμα στη μόρφωση, στην ψυχαγωγία, κ.λπ., και στην ουσία τη στέρηση της παιδικής τους ηλικίας.

Ανακεφαλαίωση

Ζ Ο εκπαιδευτικός ζητά από ένα μαθητή που προσφέρεται εθελοντικά γι' αυτό να ανακεφαλαιώσει τα όσα προέκυψαν στο Εργαστήρι αυτό για το φαινόμενο της παιδικής εργασίας στον κόσμο, με βάση τα συμπεράσματα που διατυπώθηκαν από την ολομέλεια στο ΣΤ στάδιο και είναι καταγεγραμμένα στον πίνακα.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

1. Στο Εργαστήρι αυτό παρατίθενται αρκετά Φύλλα εργασίας για λόγους ευελιξίας και για να καλύψουν και την περίπτωση της υλοποίησής του σε τμήμα με 27 - 28 μαθητές. Σε τμήματα με μικρότερο αριθμό μαθητών, ο εκπαιδευτικός επιλέγει τα καταλληλότερα, κατά την άποψή του, Φύλλα εργασίας, ανάλογα και με το επίπεδο του τμήματος και το εάν το Εργαστήρι θα υλοποιηθεί στην Α΄, τη Β΄ ή την Γ΄ Γυμνασίου. Μπορεί επίσης να επιλέξει τμήματα των Φύλλων εργασίας, εφόσον το επιθυμεί, όπως επίσης και να σχηματίσει ομάδες των 3 μαθητών για την επεξεργασία περισσότερων κειμένων. Σε κάθε περίπτωση, δίνονται προς επεξεργασία Φύλλα εργασίας και από τις δύο χρονικές περιόδους προς εξέταση.
2. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει να θέσει ορισμένους μόνο από τους στόχους, ανάλογα με το επίπεδο του τμήματος στο οποίο επιθυμεί να υλοποιήσει το Εργαστήρι αυτό, στους παραπάνω τομείς (γνωστικό, συναισθηματικό κ.λπ.), τροποποιώντας ανάλογα τη διδασκαλία αυτού του Εργαστηρίου.

[ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α](#)

[ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β](#)

[ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ](#)

[Φύλλο εργασίας Γ1](#) - [Φύλλο εργασίας Γ2](#) - [Φύλλο εργασίας Γ3](#)

[Φύλλο εργασίας Γ4](#) - [Φύλλο εργασίας Γ5](#) - [Φύλλο εργασίας Γ6](#)

[Φύλλο εργασίας Γ7](#) - [Φύλλο εργασίας Γ8](#) - [Φύλλο εργασίας Γ9](#)

[Φύλλο εργασίας Γ10](#)